





համարները  
ցանկանալու  
համարները

թիւները, որ միտք ենք խնդրում, և  
այդ են տալիս մեզ, սէր ենք խնդրում  
և պահանջներն են տալիս ինքնուր  
(1)։

Ընդհանրապէս ժողովուրդը ընթեր-  
ցումը լաւ տարբերութիւն է թողնում  
իրի միտք՝ կապում է ինտուի-  
տիւնները և աւելի քան գեղեցիկ է  
նայն իսկ չեղի էլ Միտք է յայտնի, որ  
հասարակութիւնը իրականում նոր գոր-  
ծը, իսկ հասարակութիւնը աշխատեալ տալի-  
ստիւնում աւելի՛ հիմքի, աւելի՛ կատա-  
րեալ գրեթէ տալի։

Յ. Ս.

ՆԱԽԱԿ ԽՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Մեծապատիւ խմբագիր,

Երկար տարիներ տպագրելով Ալեքսանդր-  
բաղրաւոր իրեն բոլորի և իրեն հասա-  
րակական գործիչ՝ ես ի մօտայ ծանօթ  
եմ այդ քաղաքին՝ սկսած ամենաաղքատ  
տիկ խրճիթից մինչև ամենաշքեղ ան-  
կոյ, և արեւմտեւոր վերաբեր հետև և մօտ  
տասը տարի քաղաքային ինքնաշխատ  
պարտք եմ համարել մինչև այժմ հետև  
եղ նրա հասարակական կեանքի դանա-  
զան երեւոյթներին։ Աստի շատ հասկա-  
նայի է, որ այդ քաղաքի ամեն մի բա-  
րօրութիւն ու առաջադիմութիւն կա-  
րող են լինել իմ արտի մօտիկ ու ցան-  
կաւոր։

Այս հիման վրայ ես չէի կարող ուշք  
չդարձնել մի խնդրի վրայ, որ այս քա-  
նի օրս երկուց հայ ու ուսու թերթի-  
րում և որի աւելի լաւ կամեալ եմ տա-  
նել մի քանի խօսք ձեր լրագրի միջո-  
ցով։ Ինչպիսի վերաբերում է քաղաքա-  
յին բովանդակ Ալեքսանդրապոլում։

Հայ թղթակիցը հրատարակելով, որ  
տարածուող տիպից մահուան մի քա-  
նի գեղեցիկ են եղել, որ քաղաքային  
բովանդակ իրականում աղքատ դա-  
նակաւորը նրա իրական միջոց չունի գե-  
ղեցիկան բովանդակ հրաւիրելու ասելով  
է տուել ու Սեդիկիթիթիթ՝ Ալեքսանդրա-  
պոլի գաւառապետի պաշտօնակատարին  
Վառլապը լրագրի 17 համարում մի հեր-  
քում գրել և յայտնել, որ քաղաքային  
բովանդակը ուշադրութիւն պահանջ  
է և յարուցում է այլին։

Ալեքսանդրապոլում քաղաքային բը-  
ժշկի պաշտօն բանալու հարցը նոր չէ-  
նա յարուցում է գեղեցիկ և 1875 թուին  
հասարակութեան կողմից, որին նախա-  
գահան վարչութիւնը բացասութեամբ  
պատասխանեց։ Վայել է, որ Ալեքսան-  
դրապոլի պէս մի քաղաք, ուր կան  
30,000-ից ավելի բնակիչ, ամենին  
յետ չա՛նար Կարսից, Կոնստանդնու-  
լիսից, Երասխանից, Երզնայից և մինչև  
անգամ Սալմանից։ Կասկածի տեղի  
չկայ, որ իշխանութիւնը յիշեալ հար-  
ցին կրօնայ օրինական ընթացք և մի  
քանի ժամանակից յետոյ կը հաստա-  
տուի քաղաքային բովանդակը պաշտօն  
և կատարակութեան ընտրութեամբ կը-  
նշանակուի մի բովանդակ, որին ունի  
տաւար է սալ քաղաքի իւր եկամուտ-  
ներէն։

Կիցուք թէ մի օր այդ բոլորը կա-  
տարուեց, դիցուք թէ քաղաքի հաշուով  
կատարակութիւնը նշանակեց մի բովան-  
դակագիրը հարցը կը վերջանայ,  
հասարակութեան արդեօք ապահովում  
կը համարի իւր աղքատ դասակարգի հի-  
անդիւնը։ Դիմադր, որդեօք այլ ևս կա-  
րել չի լինել դիմել այլ բովանդակի օգ-  
նութեան։ Ուրիշ խօսքերով՝ նորահաս-  
տատ քաղաքային բովանդակ, եթէ անգամ  
գիտնայ տեղական լեզուները և ունե-  
նայ յարմարութիւններ, արդեօք պար-  
տաւորութեամբ կը լինի անմիջապէս օգնու-  
թիւն հասցնելու կարօտ դասակարգին։

Անս մի նմուշ, որի վրայ հարկաւոր  
է կանգ առնել և ամառ կանգ առնել  
Խօսքը բովանդակում բովանդակի մար-  
դարակական գագաթանց մասին չէ, իւ-  
րաքանչիւր բովանդակ կարողութեան

չափ շատ անգամ պարտաւոր է լինում  
օգնելու կարօտեալ չքաւորին։ Սակայն  
այլ է մարդատիրութիւնը և այլ է պար-  
տաւորութիւնը։ Հասարակութիւնը, ինչ  
իւր եկամտից մի հատիկ յարկի տալով  
քաղաքային բովանդակ, որի բնարութիւ-  
նը, նշանակութիւնը և արժանութիւնը լի-  
ւին կախում է կատարակութեանց,  
այնուամենայնիւ չի կարող պարտաւո-  
րեցնել ինչեւէ բովանդակ ամեն մի բով-  
անդակի հասցնելու աղքատ դասա-  
կարգին։ Քաղաքային բովանդակ բա-  
նի ունի իւր պարտաւորութիւնները,  
պոնց համար եւ պարտաւորանալու է  
կատարակութեան և ոչ թէ հասարակու-  
թեան առաջ։

Անկախ քաղաքային բովանդակ որպէս և  
միւս բովանդակ, մասնաւոր զինուորա-  
կան բովանդակը՝ մի քանի լեզուներով  
հաշուէ, կաշխատանք համայնաւ հա-  
րուստներին, աւելի երկար նոսրի հա-  
րուստ հիւանդների մօտ, մինչև անգամ  
մի ծառայի հրաւերով իսկայն վաղելու  
նկարներին անհրաժեշտ է այլ և այլն։ Վեր-  
ջին կէտ խօսքերը եւ չէի վստահանալ  
դուրս արձակել, եթէ ինքս իմ աչքերով  
տեսած չլինէի և տեսնողս բաժն չլի-  
նէի նայն իսկ Ալեքսանդրապոլում։

Եթէ այս բոլորն այսպէս է, հապա  
ինչպէս առնել չարքերը առաջն, ինչ ա-  
ջող երբ ստեղծել, ինչպիսի կատարու-  
ման և դժուարացել կատարումն տալ  
հասարակութեան ցանկութեանը։ Ինչ  
անհրաժեշտ է, որ սպասու դասի հիւանդները  
բովանդակ օգնութիւն ստանան։ Հարցի  
կական մասը այս կէտի մէջն է։

Ալեքսանդրապոլում միւս՝ իւր պէս  
քաղաքային նման բովանդակը չէ, որ  
կարծիքները միմեանց հակառակեա-  
նա միմեանք է բաժն մասին, ու-  
նի բաղաժախ հասկացող և ինտելի-  
գենտ մարդիկ, որոնք միմեանք պար-  
տաւոր են հասարակական գործերով, ի-  
րար կարող են հասկանալ և հասկա-  
նում են, ուրիմն մի արժարժութեամբ օգ-  
նուէն, մասնաւոր, հասարակական խր-  
դիւ հիւանդներին կարող է լուծումն  
ստանալ նրանցմէ։

Այսպիսի խնդիրներից միւր պէտք  
է լինի և բովանդակ խնդիր։

Երևումն հազարից աւելի բնակիչ ու-  
նեցող Ալեքսանդրապոլում կարող է և  
պէտք է ունենայ իւր համար մի հաշ-  
ւա՝ բովանդակ, որին քաղաքի ինքն ընտրել,  
ընդունել, հաստատել, վարձատրել և հա-  
կարող դէպքում արձակել Սոցալի մի  
բովանդակ կանխապէս կիմանայ իւր պար-  
տաւորութիւնները հասարակութեան ա-  
ռաջ և հասարակութիւնը կիմանայ իւր  
իրաւունքը և պարտքը բովանդակ առաջ-  
նայ կենդանի օրինակ առնել թիֆլիսից,  
Բաղդադից։

Ինքնաշխատանք հասարակակալի է, որ  
հասարակութեան բովանդակ ունի և աւե-  
լի լինի քան քաղաքային բովանդակը,  
ապահով լինի ու անկախ սրա կամ եր-  
բա քա՛նաճութիւնից և պարտաւորու-  
թիւնները որչա՛ օգնելու բովանդակ, իմ հա-  
մարմանը, պէտք է լինի հայ կամ հայ  
լեզուն իմացող, որ ամենակարողը պայ-  
ման է հասարակ դասի համար։

Այժմ շատ կան երիտասարդ նորա-  
ւարտ հայ բովանդակ, որոնք, կարծում  
եմ, լաւ և հաստատ պայմաններով ու-  
րակութեամբ կը համաձայնեն լինել Ա-  
լեքսանդրապոլի պէս քաղաքում։

Գալով հարկաւոր դիօրաքերի չքաւոր  
դասակարգի համար, եւ անցնալ, անձ-  
նական փորձերի վրայ հիմնուած, լի-  
ւին համարում եմ, որ միշտ կարելից  
Գեորգ ձորագետի գիւղատունն ան-  
շուշտ գիւղատունը կանի, եթէ հասարա-  
կութեան աւելորդ չհամարի դիմել նը-  
րան։

Կարողալով տղերք՝ Ալեքսանդրապոլի  
հասարակութիւնը, յոստով եմ, չի երկ-  
րալի, որ խորհրդատուութիւնս արգա-  
տիք է տնկելով զգացմանց։

Շամախի Կարբիէ Յովհաննիսեանց,

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՍԱԶՈՒՄԻԹ, 8 փետրուարի.— Ներ-  
պուստ տեղիս հայ հասարակութեան  
և մի մասնաւոր մարդու միջև գերեզ-  
մատան վէճ է յարուցում, որի մա-  
սին կարեւոր ենք համարում գրելու Սա-  
կայն նախ՝ մի երկու խօսք Սաշխերէթի  
մասին։

Սաշխերէթի մի փոքրիկ աւան է, որ  
գտնւում է Քուրմայից մօտ 60 վերա-  
տաշաի հեռավորութեամբ, դէպի հիւ-  
սիս-արեւմուտք, չրճապատում չորս կող-  
մից անտառախիտ լեռներով, որոնք  
մեծ մասամբ պատկանում են վրաց իշ-  
փերէթներին։ Սաշխերէթի իւր ա-  
ռաջաբար ջրով և կլիմայով և ամեն  
յարմարութիւններով գեղեցիկ ամառա-  
նոց է, բայց հասարակութեան անյարմա-  
րութեան պատճառով ոչ ոք չի յաճա-  
խում։ Սաշխերէթի բնակիչների թիւը,  
որոնք բաղկացած են վրացիներից,  
հրէաներից և հայերից, հասնում է մին-  
և 500 ծովա։ Հայերը որ մօտ 60—65  
ընտանիք են կազմում, վրացից հետեւ ե-  
կած են այլ և այլ տեղիքից։

Հայերը տեղիս վրացիների հետ այն-  
պիսի մօտիկ բարեկամական կապերով  
են կապուած, որ թէ ուրախութեան և  
թէ արտաւթիւն ժամանակ միմեանցից  
անբաժան են։

Տեղիս հայերը մինչև 1891 թուակա-  
նը իրենց գերեզմանատունն ունէին  
տեղիս ս. Աստուածածին կիկղցու  
գաւթում, բայց 1891 թուականից Սի-  
նդի կարգադրութեամբ տեղիւրում է  
նրանց կիկղցու գաւթում նշնեցալ-  
ների թաղումը և պատուելում է, որ  
մի այլ տեղ գնին իրենց գերեզմա-  
նատունն համար Դրա համար հաւա-  
ւում է ամբողջ հայ հասարակութիւնը,  
իրենց մէջ խորհուրդ անկալ վող են  
հաւարում գերեզմանատուն համար մօտ  
400 բուրլի շէնց այդ ժամանակներում  
անուրով ծախում է իշխան Մերե-  
թիւր վարկանոցը Սաքրիս-Փախի ա-  
նուամբ, որ սահմանակից է վրաց գե-  
րեզմանատունը։ Անուրով ժամանակ  
դուրս են գալիս դանազան անձեր, ո-  
րոնք ցանկանում են, որ այդ վարկա-  
նոցն իրենց աճուրդով մնայ։ Բայց ո-  
րովհետեւ տեղիս հայերն աճուրդին մաս-  
նակցորեն ինչպէս, որ իրենց գի-  
շանեն այդ հողը սեղանական գերեզմա-  
նատուն չլինելու, վերջիններս զիջողա-  
բար վարուեցան և այդ տեղը մնաց  
աճուրդով տեղիս հայ հասարակութեան-  
նը, բայց որովհետեւ անկարելի էր ա-  
ճուրդը հաստատումն ամբողջ հասա-  
րակութեան անուամբ անել, որտեղից  
սրէ՛ հանդէս է գալիս մի պարոն և  
յայտնում է, որ ինքը միւս օրը գնալու  
է Քուրմայի և թղթ հասարակութիւնը  
ստորագրութիւն տալ, որ այդ աճուրդ  
իւր անունով հաստատուի յօդուտ հա-  
սարակութեան, հասարակութիւնն էլ  
տալիս է ստորագրութիւն և աճուրդը  
հաստատում իշխալ պարոնի անունով։  
Մի քանի ժամանակից յետոյ սկսում  
են դարձալ փող հաւաքել և քարեայ  
պարսպով շրջապատել, ապա օծում են։

Այդ օրը տեղից արդէն համարելով ի-  
րենց սեղանականութիւնը, սկսում են  
ննջեցնել իրենց թաղումն այդտեղ  
տարիք մինչև այժմ թաղումն է մօտ  
21 ննջեցնալ։ Բայց ահա վերջինիւ  
պարոնն սկսում է վէճ յարուցանել հայ  
հասարակութեան հետ, կամեալով այդ  
գերեզմանատունը, որ հասարակութեան  
կողմէն իրաւ է աւելում, իրենք հա-  
մարել հիմնուելով այն բանի վրայ,  
որ աճուրդն իւր անունով է հաս-  
տատուած։

Հասարակութիւնը յոստով է, որ այս  
հանգամանքն անուշադիր չեն թողնել  
և իւր կողմէն զետեւ գերեզմա-  
նատունն իրեն կըմնայ։ Կարեւոր է, յի-  
րաւի, որ այս բանի վրայ շուտաւիթ  
ուշադրութիւն դարձնել, որովհետեւ  
վէճը գնալով հեղուկեալ խիստ սուր  
կերպարանք է ստանում։

Մ. Ս.

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Առաջագահական աւարական գաւ-  
նադիրը ներկայումս գրեւոր է որպէս  
Գերմանիայի, նոյնպէս և ամբողջ Եւրո-  
պայի ուշադրութիւնը Այդ գաւնադիրը,  
որպէս յայտնի է, այժմ բնուում է ռալի-  
ստագում։ Վերջիւսում հողատէրերը  
ոչ միայն չեն թողնում, այլ աւելի  
ևս կատարել կալի են մղում գաւնադիր  
դէմ։ Բերլինից հաղորդում են, որ գաւ-  
նադիր մասին համարիտ ամեն օր աղ-  
մկալից ժողովներ են տեղի ունենում։  
Գաւնադիր կողմնակիցները և հակա-  
նակողները միջև կատարեալ թշնամու-  
թիւն է ալրում։ Միւս կողմից կայա-  
րը ոչ մի նշանակութիւն չտալով հո-  
ղատէրերի արածներին, ամեն տեղ  
յայտնում է, որ գաւնադիրը ընդու-  
նեն անհրաժեշտ է։ Նոյն իւր դըժ-  
գոհութիւնն է յայտնում հողատէրերի  
չափաւանցութեան հասցրած վարմու-  
քի մասին։ Կայսրի խօսքերը մեծ տպա-  
ւորութիւն են գործել քաղաքական շըը-  
ջաններում։ Բայց և այնպէս հողատէ-  
րերը չեն մնացում և ըստ առաջնայն  
պնդում են, որ գաւնադիրը բոլորովին  
ձեռնադու չէ Գերմանիայի համար և  
թէ գերմանական կատարութիւնը  
համաձայնում է բնուելով սակ գաւնա-  
դիրը՝ Հողատէրերի յանձնաժողովի նա-  
խագահն առնել է։ (Ռուսիան ունի այն-  
պիսի մի հմուտ ֆինանսական միջիւ-  
տըր, որին անգամ կարելի է առաջա-  
րել Գերմանիայի կողմից պաշտօնը։

— Չնայելով, որ անգլիական կառա-  
վարութիւնը, երկուսի տիրող օրէնքնե-  
րի համաձայն, խիստ ոչ վարում գէպի  
անիշխանականները, սակայն անգլիա-  
կան ժողովուրդն աւելի շատ հակա-  
կըրանք է տածում դէպի նրանց, քան  
թէ եւրոպական մի այլ ժողովուրդ, Այս-  
պէս, օրինակ, Լոնդոնից ստացում  
տեղեկութիւններից երևում է, որ ա-  
նիշխանական Բուրգէնի թողման ժա-  
մանակ գործարանների բանուորները  
յարձակուել են անիշխանականների վը-  
րայ, ծիկ-ծիկ են արել նրանց կար-  
միւր գրօշակները և խիստ ծեծել են նը-  
րանց, ոտարկանութիւնը հազիւ կար-  
դալել է սպասել նրանց ամբոխի գալ-  
լութից։ Այնուհետեւ ամբոխը լի առի-  
թութեամբ դէպի անիշխանականները՝  
յարձակուել է նրանց «Atonomie Club»  
ժողովարանի վրայ, ջարդել է նրա դըռ-  
ները, լուսամուտների ապակիները,  
փրկելը, ժողովարանի անիշխանական  
անդամները, երկուր կրելով ամբոխի  
վրէժնալորութիւնից, փախել են թաղ-  
նուկ։ Լոնդոնի լոյսը թերթերը միա-  
ձայն հաստատում են այդ իրողութիւ-  
նը, որ արտադրանքութիւն է ժողովրդի  
արհամարանքի և տառապանքի դէպի  
անիշխանականութիւնը։ Լրագիրներն  
ասում են, որ՝ եթէ ոտարկանութիւնը  
չպաշտպանէր անիշխանականներին՝ գա-  
րացած ամբոխն անիշխանականների  
հետ լինել օրէնքի համեմատ կը վա-  
րուէր։

— Վիեննայից հաղորդում են, որ  
Աւստրիա-Սլոնաւիայի և Ռուսիայի մի-  
ջև կապելիք առկարական դաշնագրի  
հակառակ արամագրութիւն կայ աւելի  
շատ ունգարական հողատէրերի և գիւ-  
ղատնտեսների կողմից, որոնք ցանկա-  
նում են, որ ռուսաց հացի վրայ շատ  
մաքա նշանակուի Այդ առկարական դաշ-  
նագրի մասին Պուրա-Պեշտում աւստ-  
րիական և ունգարական միմեանքու-  
թիւնների ղեկավար խորհուրդ է կաղ-  
մուկու և, որպէս լրագիրները հաղոր-  
դում են, գրաք Կայսերին այդ նաղա-  
տակով շուտով Բուդա-Պեշտ է գնալու։

— Վիեննայից հաղորդում են, որ  
Սերբիայի միմեանքութեան այժմեան  
նախագահ Սիմիլը, որ առաջ Վիեննա-  
յում գնալու է եղել, ներկայումս Վիեն-  
նայում և և երկարատեւ տեսակցու-

թիւն է ունեցել գրաք Կայսերին հետ  
Նա միևնոյն ժամանակ Պրանց-Պոլե-  
կայսերին մի գեղեցում է ներկայացրել  
Սերբիայի ներկայ գրութեան մասին։

— Գաւնադիրը հաղորդում են Վիեն-  
նայի թերթերին, որ երկարատեւ երկ-  
տատար խեղիւ Արաւ-Պաշայի հակա-  
կըրանք և անգամ թշնամագրով վերա-  
բերուելով դէպի անգլիական գերեզմա-  
նութիւնը շարունակում է։ Այս օրերս  
եղեկատական միմեանք հակադա-  
ժաշան՝ Անգլիայի կողմից բանեցրած  
հնչումն աղեկացութեան տակ՝ պահան-  
ջել է խեղելից, որ սա հեռացնի պա-  
րտական բովանդակ Կոմանու-Պաշային, որ  
անգլիական կատարութեան համար  
ոչ ցանկալի սպեկցութիւն ունի խեղիւ  
վրայ։ Բայց խեղելու բաց լիւրաց մերժեց  
Ռիադ-Պաշային, չնայելով որ վերջինս  
յայդ մասին գեղեցումն լրդ Կրիմե-  
րին, որպէս այդ մասին կարգադրու-  
թիւն լինի։

— Վիեննայից կայսրը, որպէս երևում է,  
կամենում է հաշտութիւն ձգել հին և  
նոր վարչական անձերի, կամ՝ այսպէս  
անուանուած՝ հին և նոր կուրսերի մի-  
ջև, որոնք ըստ երեւոյթին միմեանց հետ  
անհաշտ էին։ Նա հաշտուելով իշխան  
Բիսմարկի հետ՝ միևնոյն ժամանակ իւր  
ողորմած ուշադրութիւնը չի պալտեց-  
նում գրաք Կայսրի վրայից, մի օր  
առաջ կայսրը հաշտ է Բուստիգիւրի  
մօտ, իսկ հետեւի օրը չորհրդարանում  
է գրաք Կայսրի վրայ՝ նրա ծննդեան օ-  
րուայ առթիւ, ուղարկելով նրան ըն-  
ծանքը։ Կայսրի այդ վարմունքին, նրա  
բռնած դիրքին Երկրիւմ խիստ ուշա-  
դրութեամբ և առանձին հետաքրքրու-  
թեամբ հետեւում են։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Թիֆլիսի Կոմիտէ.— Անցեալ օրը մի գե-  
ղացի վրացի գալիս է Թիֆլիս հիւանդի  
համար գեղ տանելու։ Բովանդակ գրում է  
գեղեցիկութիւններից երևում է, որ ա-  
նիշխանական Բուրգէնի թողման ժա-  
մանակ գործարանների բանուորները  
յարձակուել են անիշխանականների վը-  
րայ, ծիկ-ծիկ են արել նրանց կար-  
միւր գրօշակները և խիստ ծեծել են նը-  
րանց, ոտարկանութիւնը հազիւ կար-  
դալել է սպասել նրանց ամբոխի գալ-  
լութից։ Այնուհետեւ ամբոխը լի առի-  
թութեամբ դէպի անիշխանականները՝  
յարձակուել է նրանց «Atonomie Club»  
ժողովարանի վրայ, ջարդել է նրա դըռ-  
ները, լուսամուտների ապակիները,  
փրկելը, ժողովարանի անիշխանական  
անդամները, երկուր կրելով ամբոխի  
վրէժնալորութիւնից, փախել են թաղ-  
նուկ։ Լոնդոնի լոյսը թերթերը միա-  
ձայն հաստատում են այդ իրողութիւ-  
նը, որ արտադրանքութիւն է ժողովրդի  
արհամարանքի և տառապանքի դէպի  
անիշխանականութիւնը։ Լրագիրներն  
ասում են, որ՝ եթէ ոտարկանութիւնը  
չպաշտպանէր անիշխանականներին՝ գա-  
րացած ամբոխն անիշխանականների  
հետ լինել օրէնքի համեմատ կը վա-  
րուէր։

— Վիեննայից հաղորդում են, որ  
Աւստրիա-Սլոնաւիայի և Ռուսիայի մի-  
ջև կապելիք առկարական դաշնագրի  
հակառակ արամագրութիւն կայ աւելի  
շատ ունգարական հողատէրերի և գիւ-  
ղատնտեսների կողմից, որոնք ցանկա-  
նում են, որ ռուսաց հացի վրայ շատ  
մաքա նշանակուի Այդ առկարական դաշ-  
նագրի մասին Պուրա-Պեշտում աւստ-  
րիական և ունգարական միմեանքու-  
թիւնների ղեկավար խորհուրդ է կաղ-  
մուկու և, որպէս լրագիրները հաղոր-  
դում են, գրաք Կայսերին այդ նաղա-  
տակով շուտով Բուդա-Պեշտ է գնալու։

— Վիեննայից հաղորդում են, որ  
Սերբիայի միմեանքութեան այժմեան  
նախագահ Սիմ

Доз. Пензурою Тифлисъ, 22-го. Февраля 1894 г. *გაფრთხილება ქართლსა, იმერეთსა და სამხრეთ-დასავლეთის მხარეებში*. Типо-Лит. А. Меликъ-Шаннаваріанца. Воронц. Набережн., д. Григорьянц Арм. Приход. Школы.